
KYSELYLOMAKE

Tämä kyselylomake on osa Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa

FSD2187 Energia-asennetutkimus 2001

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

QUESTIONNAIRE

This questionnaire is part of the following dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive:

FSD2187 Energy Attitudes of the Finns 2001

If this questionnaire is used or referred to in any publication, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Pyydämme Teitä vastaamaan jokaiseen kysymykseen rengastamalla sen vaihtoehdon numeron, joka vastaa Teidän henkilökohtaista mielipidettänne.

Esimerkki vastauksen merkitsemistavasta:

1 2 3

1. Mitä mieltä olette seuraavista energia-asioita koskevista väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Vaikea sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Kansalaisten mielipiteitä ei ole riittävästi kuultu energiapolitiisissa ratkaisuissa	1	2	3	4	5
Viime vuosien voimakkaat myrskyt ja muut poikkeukselliset sääolot ovat osoitus ilmastonmuutoksesta, ts. siitä että saasteet ovat järkyttäneet luonnon tasapainoa	1	2	3	4	5
Sähkön tulisi olla maassamme tavallinen kauppatavara, jonka tuottamisen, hinnoittelun ja myynnin pitäisi olla vapaasti markkinoiden määrättävissä	1	2	3	4	5
Suuria vahinkoja aiheuttavan ydinvoimalaonnettomuuden tapahtuminen on niin epätodennäköistä, ettei sellaisesta ole syytä huolestua	1	2	3	4	5
Vaikka auringon säteily tarjoaakin saasteettoman ja ehtymättömän energianlähteen, sen merkittävä hyödyntäminen ei ole mahdollista vielä vuosikymmeniin	1	2	3	4	5
Vaikka vapaa kilpailu liike-elämässä onkin sinänsä hyvä asia, se sopii huonosti energia-alalle, jonka tulisi pysyä selkeästi yhteiskunnan ohjauksessa ja valvonnassa	1	2	3	4	5
Ydinvoimalla tuotetaan halpaa sähköä	1	2	3	4	5
Suomi ei tarvitse enää yhtään uutta suurvoimalaa	1	2	3	4	5
Kasvihuoneilmion pysäyttämiseksi kivihillen ja muiden fossiilisten polttoaineiden käyttöä on rajoitettava tuntuvasti	1	2	3	4	5
Energiantuotannosta aiheutuvien ympäristöhaittojen ja riskien vähentämiseksi olen valmis tinkimään omasta elintasostani	1	2	3	4	5
Sähköntuotannon keskittäminen suuriin voimalaitoksiin on järkevää ympäristösyistä, koska päästöt voidaan tehokkaammin puhdistaa muutamissa suurissa kuin lukuisissa pienissä laitoksissa	1	2	3	4	5
Vaikka tuulivoima on saasteetonta, sen käytön lisääminen johtaisi huomattaviin ympäristöhaittoihin tuulivoimaloiden runtaessa maiseman laajoilta alueilta	1	2	3	4	5
Mitä hajautetumpi energiahuoltomme on ja mitä enemmän se perustuu uusiutuviin paikallisiin energialähteisiin, sitä varmemmin se toimii myös kriisioloissa	1	2	3	4	5
Ydinjätteet voidaan turvallisesti loppusijoittaa Suomen kallioperään	1	2	3	4	5
Energian säästämisellä ei energiaongelmia voida ratkaista	1	2	3	4	5
Halpa sähkö on huono asia, sillä se vie pohjan energian säästämiseltä ja lisää siten ympäristön kuormitusta	1	2	3	4	5
Sähköä tulisi tuottaa mahdollisimman paljon vesivoimalla, koska se on kotimainen ja uusiutuva energialähde	1	2	3	4	5
Suomessa on saatu hyviä kokemuksia ydinvoimasta	1	2	3	4	5
Tulevaisuudessa sähkön tarve on paljon suurempi kuin nykyään	1	2	3	4	5
Syöpään sairastumisen vaara on suuri ydinvoimaloiden ympäristössä	1	2	3	4	5
Jäljellä olevia vapaita koskia ei tulisi enää rakentaa siitä aiheutuvien maisemamuutosten, kalatalous- ja ympäristöhaittojen vuoksi	1	2	3	4	5
Mikäli ydinvoimalassa tapahtuisi onnettomuus, siitä aiheutuisi väistämättä korvaamattomia vahinkoja laajoille alueille ja suurille ihmisryhmille	1	2	3	4	5
Energia-asioista on nykyisin jokaisen saatavilla riittävästi luotettavaa tietoa	1	2	3	4	5
Vaihtoehtoiset energianlähteet kuten tuuli- ja aurinkovoima voitaisiin ottaa maassamme laajaan käyttöön jo melko pian, jos vain niitä koskevaan tutkimus- ja kehitystoimintaan haluttaisiin panostaa varoja	1	2	3	4	5
Suomalaiset energiayhtiöt toimivat nykyisin ympäristöasioissa vastuullisesti	1	2	3	4	5

(jatkuu...)	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Vaikea sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Ydinjätteet muodostavat jatkuvan uhan tulevien sukupolvien elämälle	1	2	3	4	5
Energian riittävyyden ja turvallisuuden takaamiseksi valtion tulisi säilyttää itsellään riittävän suuri omistus ja äänivalta energiayhtiöissä	1	2	3	4	5
Jotta teollisuutemme voisi säilyttää kansainvälisen kilpailukykynsä, sen on ehdottomasti saatava halpaa sähköä	1	2	3	4	5
Ydinvoiman lisäämisestä saatava edullinen sähkö työllistäisi enemmän suomalaisia ja mielekkäämpiin tehtäviin kuin esim. puun käytön lisääminen sähköntuotannossa	1	2	3	4	5
Luonnonsuojelun nimissä rajoitetaan taloudellista ja teollista toimintaa liian paljon	1	2	3	4	5
Ydinvoiman käyttöön sisältyy aivan liian paljon tuntemattomia vaaratekijöitä	1	2	3	4	5
Ydinvoiman käyttö on perusteltua, koska se vähentää koko maailman riippuvuutta öljystä ja muista polttoaineista	1	2	3	4	5
Suodattimilla varustettu kivihiiivoimala on järkevä energiavaihtoehto myös tulevaisuudessa	1	2	3	4	5
Uusien voimaloiden rakentamisen sijasta pitäisi energian säästöä tehostaa	1	2	3	4	5
Puhdas ympäristö on niin olennainen osa hyvinvointia, että sen vuoksi materiaalista kulutusta pitäisi vähentää	1	2	3	4	5
Ydinjätteet olisi parempi pitää nykyisissä välivarastoissaan ja odottaa uusia ratkaisuja kuin sijoittaa ne lopullisesti maamme kallioperään	1	2	3	4	5
Ydinvoiman lisärakentaminen on hyväksyttävää, mikäli samalla lisätään panostuksia uusiutuvien energiavaihtoehtojen kehittämiseen	1	2	3	4	5
Vuotoksen altaan rakentaminen on kannatettavaa	1	2	3	4	5
Viidennen ydinvoimalan rakentaminen Suomeen on kannatettavaa	1	2	3	4	5
Ydinvoima on ympäristöystävällinen tapa tuottaa sähköä	1	2	3	4	5
On todennäköistä, että päätöksentekijöiden kanta ydinvoimaan muuttuu ja Suomeen rakennetaan vielä lisää ydinvoimaloita	1	2	3	4	5
Uusiutuvien energialähteiden laajamittainen käyttöönotto ei ole vielä pitkään aikaan mahdollista ilman suuria valtion tukiaisia	1	2	3	4	5
Energiayhtiöiden tulisi itse saada päättää millä energialähteillä ne sähköä tuottavat	1	2	3	4	5
Puun, turpeen ja muiden kotimaisten polttoaineiden käytön lisäämisellä olisi merkittävä työllisyyttä parantava vaikutus	1	2	3	4	5
Maakaasun käytön lisääminen olisi riskialtista, koska kaasun saatavuuteen ja hintakehitykseen liittyy huomattavia epävarmuustekijöitä	1	2	3	4	5
Uuden, nykyaikaiseen teknologiaan perustuvan ydinvoimalaitoksen rakentaminen ei lisäisi merkittävästi ydinvoiman käytöstä aiheutuvia riskejä maassamme	1	2	3	4	5
Uusia vesivoimalaitoksia voitaisiin rakentaa, mikäli valjastettaviin koskiin rakennettaisiin ns. kalaportaat kalojen nousun mahdollistamiseksi	1	2	3	4	5
Kunnat toimivat lyhytnäköisesti myydessään osuuksiaan paikallisista sähkölaitoksista niistä kilpaileville koti- ja ulkomaisille suuryhtiöille	1	2	3	4	5
Uuden ydinvoimalan rakentamisesta syntyisi Suomelle suuri imagohaitta, joka vaikeuttaisi teollisuustuotteidemme vientiä Keski-Euroopan maihin	1	2	3	4	5
Kilpailu sähkömarkkinoilla on alentanut käyttämäni sähkön hintaa	1	2	3	4	5
Olisin valmis ostamaan tuulivoimalla puhtaasti tuotettua sähköä, vaikka se maksaisi viidenneksen (20 prosenttia) enemmän kuin nyt käyttämäni sähkö	1	2	3	4	5
Suomen tulisi olla sähköntuotannossaan omavarainen, vailla riippuvuutta kansainvälisen sähkökaupan suhdanteista	1	2	3	4	5
Mikäli Suomi panostaisi ydinvoiman sijasta uusiutuviin energioihin, niistä (esim. tuulivoimateknologiasta) voisi tulla maallemme kännyköiden kaltainen myyntivaltti	1	2	3	4	5
Suomen on mahdollista päästä ilmastotavoitteisiinsa myös ilman ydinvoimaa, mutta se tulisi kansalaisille paljon kalliimmaksi	1	2	3	4	5

2. Mihin suuntaan sähköntuotantoamme pitäisi mielestänne kehittää seuraavien energiavaihtoehtojen osalta?

	Käyttöä pitäisi...						En osaa sanoa
	Tuntuvasti lisätä	Hieman lisätä	Nykyisin sopiva	Hieman vähentää	Tuntuvasti vähentää	Luopua kokonaan	
Kivihiili	1	2	3	4	5	6	E
Turve	1	2	3	4	5	6	E
Maakaasu	1	2	3	4	5	6	E
Ydinvoima	1	2	3	4	5	6	E
Vesivoima	1	2	3	4	5	6	E
Puu ja muu bioenergia	1	2	3	4	5	6	E
Tuulivoima	1	2	3	4	5	6	E
Öljy	1	2	3	4	5	6	E

3. Sähköntuotantovaihtoehtojen ympäristövaikutuksista, kustannuksista ja riskeistä esitetään julkisuudessa erilais- ta, osin ristiriitaistakin tietoa. Kuinka luotettavina tietolähteinä näissä asioissa Te pidätte seuraavia tahoja?

	Hyvin luotet- tava	Melko luotet- tava	Melko epäluo- tettava	Hyvin epäluo- tettava	En osaa sanoa
Ympäristöministeriö	1	2	3	4	E
Kauppa- ja teollisuusministeriö/KTMn energia-osasto	1	2	3	4	E
Maan hallitus/johtavat poliitikot	1	2	3	4	E
Sähkölaitokset (sähkön myyjät/jakelijat)	1	2	3	4	E
Energiayhtiöt (sähkön tuottajat) yleensä	1	2	3	4	E
Ydinvoimayhtiöt/rakentamishakemuksen jättänyt TVO	1	2	3	4	E
Energiamarkkinavirasto (ent. Sähkömarkkinakeskus)	1	2	3	4	E
Energia-alan järjestöt (Finergy, Sener ym.)	1	2	3	4	E
Metsäteollisuus, vientiteollisuus	1	2	3	4	E
Suomen Luonnonsuojeluliitto ry.	1	2	3	4	E
Greenpeace	1	2	3	4	E
Ympäristö- ja luonnonsuojelujärjestöt yleensä	1	2	3	4	E
EUn ympäristöviranomaiset ja -elimet	1	2	3	4	E
Energia-alan tutkijat/tutkimuslaitokset	1	2	3	4	E

4. Suomen sähköntuotantojärjestelmän nykytilasta ja tulevaisuudesta on esitetty hyvinkin erilaisia näkemyksiä. Miten seuraavat julkisessa keskustelussa esitetyt arviot ja väitteet vastaavat Teidän henkilökohtaisia näkemyk- siänne?

	Vastaa omaa näkemystä...				
	Erittäin hyvin	Melko hyvin	Vaikea sanoa	Melko huonosti	Ei lain- kaan
Markkinakilpailu tuottaa hyvää tulosta ja pitää sähkön hinnan edullisena	1	2	3	4	5
Maamme sähköhuoltoa ei ole turvattu tulevaisuuden varalta riittävän hyvin	1	2	3	4	5
Keskieuropalaiset jättyyhtiöt valtaavat yritysostoillaan sähkömarkkinamme	1	2	3	4	5
Sähkön hintavaihtelut muodostuvat suuriksi ja arvaamattomiksi	1	2	3	4	5
Suomea uhkaa tulevaisuudessa sähköpula/energiakriisi (Kalifornian tapaan)	1	2	3	4	5
Energiabisnes tavoittelee korkeaa sähkön hintaa, ei sähkön kuluttajien etua	1	2	3	4	5
Valtion omistusta ja ohjausta energiahuollossa tulisi vahvistaa	1	2	3	4	5
Sähkömarkkinoita ohjaa liiaksi lyhyen tähtäyksen voitontavoittelu	1	2	3	4	5
Kuntien ei pitäisi myydä sähkölaitoksiaan markkinayrityksille	1	2	3	4	5
Kuntien ja valtion tulisi pysyä kokonaan erillään energia-alasta	1	2	3	4	5
Vaikka bisnesajattelulla on vaaransa, on siitä enemmän hyötyä kuin haittaa	1	2	3	4	5
Sähkömarkkinoiden vapauttaminen on osoittautunut hyväksi ratkaisuksi	1	2	3	4	5
Valtio ja kunnat ovat parempia omistajia energiayhtiöille kuin 'kasvottomat' sijoittajat	1	2	3	4	5
Pikemminkin kuin voittoa sähköyhtiöiden tulisi tuottaa edullista ja turvallista sähköä	1	2	3	4	5

5. Mikäli maahamme päätetään rakentaa uusi ydinvoimalaitos, se sijoitetaan joko Eurajoelle tai Loviisaan nykyisten ydinlaitosten yhteyteen. Jos oletetaan, että rakentamispäätös tehdään...

a) Kumpaan kuntaan uusi ydinvoimala uskoaksenne (todennäköisesti) rakennettaisiin?

- 1 Eurajoelle
- 2 Loviisaan
- 3 En osaa sanoa

b) Entä kumpaan kuntaan uusi ydinvoimala mielestänne pitäisi (olisi parempi/vähemmän huono asia) rakentaa?

- 1 Eurajoelle
- 2 Loviisaan
- 3 En osaa sanoa

6.

7.

8.

TAUSTATIEDOT AINEISTON TILASTOLLISTA RYHMITTELYÄ VARTEN

Sukupuoli

- 1 Mies
- 2 Nainen

Ikäryhmä

- 1 18 - 25 vuotta
- 2 26 - 35 vuotta
- 3 36 - 45 vuotta
- 4 46 - 55 vuotta
- 5 56 - 65 vuotta
- 6 Yli 65 vuotta

Asuinkunnan koko

- 1 Alle 4 000 asukasta
- 2 4 000 - 8 000 asukasta
- 3 8 000 - 30 000 asukasta
- 4 30 000 - 80 000 asukasta
- 5 Yli 80 000 asukasta

Maakunta, jonka alueella asutte

- 1 Uusimaa
- 2 Itä-Uusimaa
- 3 Varsinais-Suomi
- 4 Satakunta
- 5 Häme
- 6 Pirkanmaa
- 7 Päijät-Häme
- 8 Kymenlaakso
- 9 Etelä-Karjala
- 10 Etelä-Savo
- 11 Pohjois-Savo
- 12 Pohjois-Karjala
- 13 Keski-Suomi
- 14 Etelä-Pohjanmaa
- 15 Vaasan rannikkoseutu (Pohjanmaa)
- 16 Keski-Pohjanmaa
- 17 Pohjois-Pohjanmaa
- 18 Kainuu
- 19 Lappi

Millainen peruskoulutus Teillä on?

- 1 Kansakoulu
- 2 Keski- tai peruskoulu
- 3 Ylioppilastutkinto

Millainen ammatillinen koulutus Teillä on?

- 1 Ei ammatillista koulutusta
- 2 Ammattikurssi, muu lyhyt ammattikoulutus
- 3 Ammattikoulu, kouluasteen ammatill. tutkinto
- 4 Opistotutkinto, ammattikorkeakoulututkinto
- 5 Yliopisto- tai tiedekorkeakoulututkinto

Ammattiryhmä, johon katsotte lähinnä kuuluvanne

- 1 Johtavassa asemassa toisen palveluksessa
- 2 Ylempi toimihenkilö
- 3 Alempi toimihenkilö
- 4 Työntekijä
- 5 Yrittäjä tai yksityinen ammatinharjoittaja
- 6 Maatalousyrittäjä
- 7 Kotiäiti/koti-isä
- 8 Opiskelija
- 9 Eläkeläinen
- 10 Työtön
- 11 Muu

Jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt, minkä puolueen ehdokasta äänestäisitte?

- 1 SDP
- 2 KESK
- 3 KOK
- 4 Vasemmistoliitto
- 5 RKP
- 6 Vihreät
- 7 Kristillisdemokraatit (ent. SKL)
- 8 Perussuomalaiset
- 9 Jokin muu
- 10 En äänestäisi lainkaan
- 11 En osaa sanoa
- 12 En halua sanoa

KOMMENTTEJA?

Kaikki mielipiteet energia-asioista tai tästä tutkimuksesta ovat tervetulleita ja arvokkaita.

KIITOKSET VAIVANÄÖSTÄ!

Palauttakaa tämä lomake oheisessa kirjekuoressa.